

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ART AND NATURE

A SUSTAINABLE APPROACH FOR ALL TEACHERS

Η ΤΕΧΝΗ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η τέχνη μπορεί να γίνει ένα εργαλείο που θα βοηθήσει τους μαθητές να συνδεθούν με τη φύση, να ενεργοποιήσουν την κριτική τους σκέψη να βελτιώσουν τις μεταξύ τους σχέσεις, να εκτιμήσουν το περιβάλλον και να οικοδομήσουν ένα καλύτερο μέλλον.

Καθηγητές οποιασδήποτε ειδικότητας μπορούν να χρησιμοποιήσουν απλές «καλλιτεχνικές» τεχνικές ώστε να διεγείρουν το ενδιαφέρον των μαθητών για τη βιωσιμότητα και το σεβασμό τους για τη φύση.

Η διδασκαλία πρέπει να βασίζεται τουλάχιστον σε δύο από τους παρακάτω τέσσερις πυλώνες:

Τέχνη (art)

Βιωσιμότητα (sustainability)

Μετασχηματισμό (transformation), υπό την έννοια ότι μετασχηματίζω τη διδασκαλία μου προκειμένου να ικανοποιήσω τις ανάγκες των μαθητών μου, να τους διδάξω χρήσιμα πράγματα που τους προετοιμάζουν για τη ζωή

Διδασκαλία σε εξωτερικό χώρο | (outdoor learning)

Από την Τενερίφη στο σχολείο μας

- Μεταφέρουμε την εμπειρία της επιμόρφωσης στην καθημερινή σχολική ζωή.
- Η φύση γίνεται χώρος μάθησης και δημιουργίας.
- Η τέχνη γίνεται εργαλείο έκφρασης και συνεργασίας.
- Στόχος: ένα πιο βιώσιμο, δημιουργικό και συμπεριληπτικό σχολείο.

Land Art στο σχολείο

- Δημιουργία έργων τέχνης με φυσικά υλικά.
- Φύλλα, πέτρες, κλαδιά, λουλούδια και χώμα.
- Τα έργα δημιουργούνται στον σχολικό κήπο ή σε έναν φυσικό χώρο.
- Δεν αφήνουμε κανένα μόνιμο αποτύπωμα στη φύση.

«Η αυλή μας, έργο τέχνης»

- Οι μαθητές παρατηρούν τον σχολικό χώρο.
- Εντοπίζουν σημεία που χρειάζονται φροντίδα.
- Προτείνουν εικαστικές και οικολογικές παρεμβάσεις.
- Δημιουργούν μικρές ομάδες εργασίας.
- Η αυλή μετατρέπεται σε χώρο μάθησης και δημιουργίας.

Τέχνη και βιοποικιλότητα

- Παρατήρηση φυτών, εντόμων και πουλιών.
- Δημιουργία «ημερολογίου βιοποικιλότητας».
- Ζωγραφική ή φωτογράφιση στοιχείων της φύσης.
- Δημιουργία ψηφιακής έκθεσης από τους μαθητές.

Μύθοι, φύση και ελληνικός πολιτισμός

- Σύνδεση της φύσης με την αρχαία ελληνική μυθολογία.
- Δάφνη, Νάρκισσος, Δήμητρα, Περσεφόνη και άλλοι μύθοι.
- Οι μαθητές δημιουργούν εικαστικές αναπαραστάσεις.
- Συνδυασμός Αρχαίων Ελληνικών, Ιστορίας, Λογοτεχνίας και Τέχνης.

«Μαθαίνουμε έξω από την τάξη»

- Outdoor learning και βιωματική μάθηση.
- Μάθημα σε πάρκο, κήπο ή φυσικό χώρο.
- Παρατήρηση → ερώτηση → δημιουργία → αναστοχασμός.
- Η φύση γίνεται «ζωντανό εργαστήριο».

Τέχνη για ένα σχολείο χωρίς αποκλεισμούς

- Όλοι οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν.
- Διαφορετικά υλικά και τρόποι έκφρασης.
- Ζωγραφική, φωτογραφία, κατασκευές, κίνηση και αφήγηση.
- Έμφαση στη συνεργασία και όχι στο «τέλειο» αποτέλεσμα.

Upcycling: Τέχνη από «άχρηστα» υλικά

- Επαναχρησιμοποιούμε υλικά που θα κατέληγαν στα σκουπίδια.
- Χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, ξύλο και συσκευασίες.
- Δημιουργούμε καλλιτεχνικά αντικείμενα.
- Οι μαθητές ανακαλύπτουν ότι «τίποτα δεν είναι πραγματικά άχρηστο».

Μικρές οικολογικές δράσεις, μεγάλη αλλαγή

- Μείωση πλαστικού στο σχολείο.
- Επαναχρησιμοποίηση υλικών.
- Φροντίδα φυτών και σχολικού χώρου.
- «Eco corners» μέσα στις τάξεις.
- Κάθε τάξη αναλαμβάνει μία μικρή δράση.

Η δική μας καλή πρακτική: Art & Nature στο 3ο Γυμνάσιο

- Δημιουργούμε ένα σχολικό Art & Nature Project.
- Συμμετέχουν διαφορετικά μαθήματα και τάξεις.
- Συνδυάζουμε τέχνη, φύση, πολιτισμό και βιωσιμότητα.
- Παρουσιάζουμε τα έργα σε μια σχολική έκθεση.
- From Tenerife to Heraklion: Art, Nature and Sustainable Education.

ΜΑΝΤΑΛΑ

Η τεχνική της Μαντάλα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία οποιουδήποτε αντικειμένου.

- **Μαθηματικά & Γεωμετρία:** Χρήση διαβήτη και χάρακα για τη δημιουργία γεωμετρικών μάνταλα. Διδασκαλία των κλασμάτων, των σχημάτων και των μοτίβων (patterns).
- **Καλλιτεχνικά:** Εκμάθηση της θεωρίας των χρωμάτων (θερμά/ψυχρά, συμπληρωματικά χρώματα) μέσα από το γέμισμα των σχεδίων.
- **Γλώσσα & Ιστορία:** Δημιουργία «λογοτεχνικών μάνταλα» όπου οι μαθητές τοποθετούν στο κέντρο τον βασικό χαρακτήρα ενός βιβλίου και γύρω-γύρω γράφουν λέξεις-κλειδιά για την πλοκή ή τα συναισθήματά του.
- **Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:** Δημιουργία μάνταλα στη φύση (Land Art) με χρήση φυσικών υλικών όπως φύλλα, πέτρες, κοχύλια και κλαδιά.

Τι είναι ένα Zine / Fanzine στην Εκπαίδευση;

Στο σχολικό περιβάλλον, η τεχνική μετατρέπεται σε "**Fun Zin**", δίνοντας έμφαση στη διασκέδαση, τη δημιουργικότητα, το χιούμορ και την αποφόρτιση των μαθητών από το παραδοσιακό, αυστηρό γραπτό κείμενο.

Πώς εφαρμόζεται η τεχνική στην τάξη;

Οι μαθητές, είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες, αναλαμβάνουν να συνθέσουν ένα μίνι περιοδικό (συνήθως αναδιπλώνοντας ένα απλό φύλλο χαρτιού A4 σε 8σέλιδο βιβλιαράκι) με θέμα από την ύλη των μαθημάτων ή από την επικαιρότητα

- 1. Επιλογή Θέματος:** Μπορεί να αφορά την Ιστορία (π.χ. «Ένα fanzine για την καθημερινή ζωή στην Αρχαία Ρώμη»), τη Λογοτεχνία («Το ημερολόγιο ενός ήρωα»), τη Βιολογία («Ο οδηγός επιβίωσης ενός κυττάρου») ή κοινωνικά ζητήματα (π.χ. σχολικός εκφοβισμός, περιβάλλον).
- 2. Σύνθεση Υλικού:** Οι έφηβοι χρησιμοποιούν κολλάζ, σκίτσα, κόμικς, τίτλους με έντονα γράμματα, ποιήματα, σύντομα άρθρα ή ακόμη και γρίφους (σταυρόλεξα, κουίζ).

🎯 Ποια είναι τα οφέλη για τους μαθητές της Δευτεροβάθμιας;

- **Καλλιέργεια Κριτικής Σκέψης:** Για να χωρέσουν μια πληροφορία σε λίγες σελίδες, οι μαθητές πρέπει να κάνουν αυστηρή επιλογή, σύνθεση και πύκνωση του νοήματος.
- **Συμπεριληπτικότητα:** Δίνει διέξοδο σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες ή σε εκείνους που δυσκολεύονται στον παραδοσιακό γραπτό λόγο, καθώς επιτρέπει τη χρήση οπτικών μέσων (σκίτσο, εικόνα).
- **Αποφόρτιση και Αυτοέκφραση:** Οι έφηβοι βρίσκουν μια «φωνή» για να σχολιάσουν τον κόσμο γύρω τους με τον δικό τους, νεανικό τρόπο, συνδυάζοντας τη μάθηση με το παιχνίδι.

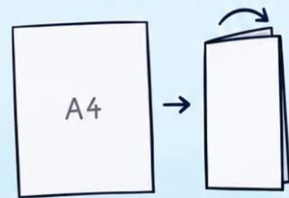
Πώς να φτιάξετε ένα zine

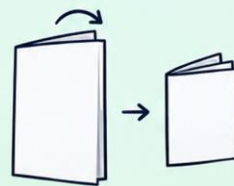
Ανάλογα με το μέγεθος του zine που θέλετε να δημιουργήσετε, μπορείτε να ξεκινήσετε να σχεδιάζετε και να κατασκευάζετε το δικό σας zine.

A7 (ένα zine από ένα φύλλο χαρτιού A4):

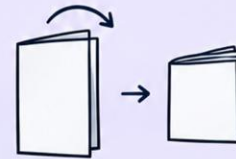
- 1** Διπλώστε το φύλλο A4 στη μέση (κατά μήκος).

- 2** Διπλώστε το ξανά στη μέση.

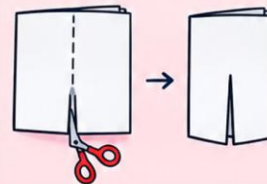
- 3** Διπλώστε το για τρίτη φορά στη μέση.

- 4** Ξεδιπλώστε το χαρτί. Θα πρέπει να βλέπετε 8 διπλωμένες σελίδες.

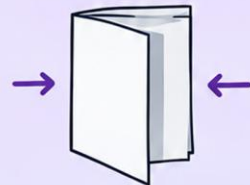
- 5** Διπλώστε το ξανά στη μέση και κόψτε το κέντρο (μέχρι τη μέση του φύλλου).

- 6** Ξεδιπλώστε το χαρτί. Θα πρέπει να βλέπετε μια σχισμή στο κέντρο του φύλλου.

- 7** Διπλώστε το ξανά στη μέση (κατά μήκος) και πιέστε τις δύο πλευρές προς το κέντρο.

- 8** Αριθμήστε τις σελίδες με τη σωστή σειρά και τον σωστό προσανατολισμό.

- 9** **TA-NTA!**
Δημιουργήσατε το δικό σας zine!

Ακολουθεί ένας οδηγός βήμα προς βήμα, σε περίπτωση που χρειάζεστε βοήθεια.

ERASMUS KA121
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Το παρόν σχέδιο δράσης Erasmus συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο της παρουσιάσης είναι αποκλειστική ευθύνη του 3ου Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται